

Reactie BPBI op rapport 'Werking Wet wijziging CBM, kwaliteitseisen CBM en besluit beloning CBM'

17 september 2018

Op 1 januari 2014 is de Wet wijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap (wet CBM) in werking getreden. Hieraan gekoppeld zijn enkele maanden later ook specifieke kwaliteitseisen van kracht geworden voor vertegenwoordigers van drie of meer cliënten. Daarnaast is er per 1 januari 2015 een bindende beloningssystematiek in werking gesteld.

Op verzoek van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) is in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) onderzoek uitgevoerd naar de werking van de wet CBM. Dit onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een evaluatie waarin de praktijkervaringen als gevolg van de invoering van deze wet wijziging zijn opgehaald. De uitkomsten van de evaluatie zijn 30 augustus jl. gepubliceerd. Voor de uitvoering van het onderzoek heeft consultatie plaatsgevonden van diverse onderzoeksgroepen, met respondenten uit de rechterlijke macht en wettelijke vertegenwoordiging.

BPBI heeft haar achterban in de periode voorafgaand aan de publicatie van het rapport gevraagd naar ervaringen, meningen en zorgen rondom de werking van de wet CBM in de praktijk. Hieronder is de reactie van BPBI op basis van de uitkomsten van deze bevraging te lezen.

Uitkomsten

BPBI kan zich goed vinden in het algehele beeld van de evaluatie. Op onderstaande specifieke punten geeft BPBI hieronder haar aanvullende reactie.

NB.: De doelstelling uit het rapport wordt genoemd, daarna volgt de reactie van BPBI.

1. **Bevordering waar mogelijk van de zelfredzaamheid van betrokkene**
In hoeverre zijn de doelen van de Wet cbm – voldoende toegang en adequate bescherming voor mensen die onvoldoende zelfredzaam zijn – gerealiseerd? In welke mate wordt zelfredzaamheid, waar mogelijk, bevordert blijkens uitstroom dan wel keuze voor lichtere maatregelen?

In het onderzoeksrapport wordt gemeld dat er in de praktijk nog de nodige belemmeringen gesignaleerd worden om de zelfredzaamheid van cliënten te bevorderen. BPBI onderschrijft het belang van aandacht voor zelfredzaamheid. BPBI meent dat binnen curatele, bewind en mentorschap goede mogelijkheden bestaan en benut worden voor maatwerk, zodat de vrijheid en bescherming voor rechthebbenden afgestemd worden op hun mogelijkheden en situatie. BPBI vindt dat in het verlengde hiervan nadere uitwerking en afstemming nodig is in de gehele keten van financiële zorgverlening. Een belangrijke vraag is hoe zelfredzaamheid vorm gegeven moet worden. Bewindvoerders gaven bij de uitvraag door BPBI aan hiervoor meer kaders, middelen en bruikbare methoden te wensen, die ook door gemeenten en rechtspraak gedragen worden.

2. **Waarborging kwaliteit wettelijk vertegenwoordigers**
Zijn de kwaliteitseisen voor professionele vertegenwoordigers doeltreffend? Beschikken

kantonrechters over voldoende en juiste informatie over de benoembaarheid van deze vertegenwoordigers en kunnen zij aan de hand van deze eisen een adequate controle op de kwaliteit van dienstverlening van vertegenwoordigers uitoefenen en zo nodig ingrijpen?

BPBI herkent zich in het feit dat er een groot draagvlak bestaat voor de ontwikkelde kwaliteitseisen voor vertegenwoordigers die drie of meer personen vertegenwoordigen.

Vanuit deze eisen ontstaat er een zekere 'filterwerking' bij de toelating van nieuwe vertegenwoordigers en bij het signaleren en aanpakken van onvoldoende presterende vertegenwoordigers.

BPBI vindt de constatering in de rapportage dat kantonrechters niet altijd voldoende toezicht kunnen uitoefenen en onvoldoende adequaat kunnen ingrijpen zorgelijk. Dit moet worden verbeterd.

De oprichting van het Landelijk Kwaliteitsbureau (LKB), dat is opgericht om de kwaliteit van vertegenwoordigers met drie of meer cliënten te waarborgen, vindt BPBI van grote meerwaarde. Daarbij is BPBI van mening dat transparantie essentieel is voor het vertrouwen in kwaliteit. BPBI pleit dan ook voor een openbaar register van benoembare wettelijk vertegenwoordigers waarover jaarlijks een rapportage wordt uitgebracht.

Over de behandeling van toelatingseisen en handhavingsverzoeken door het LKB ontvangt BPBI positieve feedback van haar achterban. De administratieve lastendruk die BPBI leden ervaren kan volgens BPBI worden verlaagd door goede afstemming over de gegevens die nodig zijn om aan te leveren.

BPBI ziet graag dat er verder geïnvesteerd wordt in kwaliteit door een goede samenwerking in de driehoek rechtspraak, bewindvoerders en gemeenten. Een meer integrale, multidisciplinaire aanpak tussen deze partijen om de dienstverlening naar de (kwetsbare) burger toe te verbeteren.

3. Beloningssystematiek

Is de geïntroduceerde beloningssystematiek doeltreffend in die zin dat er eenduidigheid bestaat over de beloning van vertegenwoordigers en voldoende uren vergoed worden om de beschermingstaken adequaat uit te kunnen voeren?

De taken die een bewindvoerder kan uitoefenen bij problematische schulden, hebben voor kantonrechters en bewindvoerders niet geleid tot de beoogde verduidelijking van taken. BPBI trekt graag samen met partijen op om hier verbetering in aan te brengen.

Uit het onderzoek komt naar voren dat de regeling enerzijds duidelijkheid en meer zekerheid biedt over de vergoeding die wettelijk vertegenwoordigers in rekening mogen brengen.

BPBI mist in de rapportage een deel van de input die is geleverd met betrekking tot het tarief en het aantal uren dat vergoed wordt.

De bewindvoerder heeft momenteel een uurtarief van € 64,90,-. Dit uurtarief wordt niet als marktconform ervaren gezien het gevraagde opleidings- en werk- en denkniveau plus de zware eindverantwoordelijkheden. BPBI onderschrijft dat de formule voor gewoon bewind en voor bewind met problematische schulden onvoldoende recht doet aan de sinds de invoering van de wet wijziging ontstane extra werkzaamheden. De indexeringsformule in de huidige beloningsregeling leidt tot een minimale indexering die o.a. zorgt dat bij stijgende loonniveaus steeds minder tijd per cliënt beschikbaar is. In de praktijk komt dit in mindering op het contact met de rechthebbende burger, terwijl goed contact voor een beschermingsmaatregel essentieel is. Dit is geen bijzaak! In de loop der

jaren zorgt dit voor een geleidelijke uitholling van de dienstverlening en een grotere kans op fouten.

BPBI mist in het rapport aandacht voor de financiering van beschermingsbewind. Waar het gaat om zuivere schuldenbewinden erkent BPBI dat bekostiging vanuit gemeentelijke middelen passend is. Dit ligt anders voor burgers die als gevolg van hun geestelijke of lichamelijke gezondheid langdurige of blijvende financiële zorg nodig hebben. BPBI is voorstander van een andere financieringsmodel voor deze doelgroepen.

Tot slot

In het kader van deze evaluatie wordt door JenV een klankbordgroep georganiseerd. BPBI neemt graag zitting in deze klankbordgroep om ook via die weg de uitkomsten van de raadpleging aan de orde te stellen en werkt graag mee aan verbetervoorstellen ten aanzien van de wetgeving rondom CBM.